

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4CoPr/6/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8712209836
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Klenková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8712209836.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD., predsedníčky senátu a sudcov JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Anny Ilčinovej v právnej veci navrhovateľky Mgr. F. M., bytom Q. XXX/XX, Q., právne zastúpená Advokátska kancelária JUDr. Marcel Mašan, s. r. o., Hviezdoslavova 2, Poprad proti odporcovi Gymnázium Poprad, Kukučínova 4239/1, Poprad, IČO: 0161098, právne zastúpený JUDr. Alenou Turčanovou, advokátkou, Lúčna 3923/22, Poprad, o neplatnosť skončenia pracovného pomeru s prísl., o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad, č. k. 12Cpr/13/2012-175 zo dňa 27. 06. 2013 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Odporca je povinný nahradiť navrhovateľke trovy odvolacieho konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 81,46 Eur na účet JUDr. Marcela Mašana v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa určil, že výpoveď daná navrhovateľke listom zo dňa 04. 04. 2012 je neplatná. Vyslovil, že pracovný pomer navrhovateľky s odporcom založený na základe pracovnej zmluvy zo dňa 25. 08. 1998 trvá. Uložil odporcovi povinnosť nahradiť navrhovateľke trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 428,42 Eur na účet jej právneho zástupcu v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení poukázal na obsah žaloby, výsledky vykonaného dokazovania, stanovisko účastníkov, obsah pripojených listinných dôkazov, výpoveď svedkov E. W., Ing. U. Q., Z. C., F. A., C. M., citoval ust. § 15, § 17 ods. 2, § 61 ods. 2 a 4, § 63 ods. 1 písm. e), § 68 ods. 1 písm. b), § 79 ods. 1, § 111 ods. 1, § 112 ods. 1 a § 240 ods. 8 a 9 Zákonníka práce, ako aj ust. § 252i ods. 4 Zákonníka práce účinného od 01. 01. 2013 a uviedol, že považoval návrh navrhovateľky za dôvodný. Pre platné skončenie pracovného pomeru výpoveďou bolo potrebné, aby odporca splnil hmotnoprávne a procesnoprávne podmienky stanovené zákonom. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľka bola členka príslušného odborového orgánu, odporca mal povinnosť požiadať príslušný odborový orgán o predchádzajúci súhlas s výpoveďou, aby tento mohol zaujať kladné alebo záporné stanovisko, prípadne, aby pri jeho pasivite mohla nastať právna domnienka neodmietnutie udelenia súhlasu v zákonom stanovenej lehote. Účinky splnenia povinnosti zamestnávateľa voči odborovému orgánu nastanú len vtedy, ak žiadosť zamestnávateľa obsahuje náležitosti výpovede určené v ust. § 61 ods. 2 Zákonníka práce, najmä jej skutkové vymedzenie, ktoré je pre zamestnávateľa záväzné. Súd poukázal na výsledky vykonaného dokazovania ohľadne zistenia, či zamestnávateľ si túto povinnosť splnil a uviedol, že v danom prípade sa odporca obrátil na zástupcov zamestnancov s cieľom riešenia neprítomnosti navrhovateľky v práci iba raz, a to dňa 31.

05. 2012 ústnou formou. V mesiaci jún, dňa 04. 06. 2012, za prítomnosti navrhovateľky, pracovníkov vedenia odporcu a predsedníčky odborovej organizácie odporca už neprítomnosť navrhovateľky bez súhlasu riaditeľa školy kvalifikoval ako závažné porušenie pracovnej disciplíny, t. j. 9 dní absencie a rozhodol o daní výpovede ku dňu 05. 06. 2012. Odborový orgán odporcu nebol v mesiac jún 2012 požiadaný o jednanie za účelom udelenia predchádzajúceho súhlasu s výpoveďou. Ústna žiadosť štatutárneho zástupcu odporcu zo dňa 31. 05. 2012, ako vyplynulo z výpovede svedkýň C. M., F. A. a Ing. Q., ale aj v konečnom dôsledku s prihliadnutím k osobám prítomným na zasadnutí tak z radov odborového orgánu, ako aj vedenia školy, ktoré síce konštatovali citáciu príslušných ustanovení zákona o výpovedí, prerokovanie výpovede odborovej organizácie, tak ako je to zrejme zo zápisnice z prerokovania nenastúpenia na výkon práce zamestnanca, avšak neobsahovalo formuláciu skutkového vymedzenia dôvodov výpovede zamestnávateľa. Z tohto dôvodu zasadnutie sa stalo iba platformou výmeny názorov medzi zástupcami zamestnancov a zamestnávateľom s cieľom objasniť neprítomnosť navrhovateľky v zamestnaní. Riaditeľ odporcu, čo nebolo sporné, danie výpovede na tomto zasadnutí podmienil tým, že navrhovateľka svoju neprítomnosť dodatočne neospravedlnila. Odborový orgán nebol teda fakticky požiadaný o predchádzajúci súhlas s výpoveďou a jej konkrétnym skutkovým vymedzením, čo je následne zrejme aj zo stanoviska odborového orgánu z rovnakého dňa. Podľa písomnej správy odborový orgán dal odporcovi stanovisko k neprítomnosti navrhovateľky na pracovisku. Súhlas s výpoveďou mu teda nebol daný. Súd sa preto nemohol ani zaoberať otázkou možnosti uznania výpovede za platnú podľa ust. § 240 ods. 9 Zákonníka práce, ak by boli ostatné podmienky výpovede splnené a súd by došiel k záveru, že od zamestnávateľa nemožno spravodlivo požadovať, aby zamestnanca naďalej zamestnával.

Čo sa týka ostatných hmotnoprávných podmienok výpovede, teda preukázania samotného závažného porušenia pracovnej disciplíny, ani túto skutočnosť odporca nepreukázal. Navrhovateľka požiadala odporcu o čerpanie dovolenky dňa 18. 05. 2012, ktorý jej čerpanie schválil pod podmienkou predloženia dokladu, ktorý však bližšie nešpecifikoval a identifikoval ho iba všeobecne tým, že má súvisieť s jej liečením. Navrhovateľka odporcovi dodatočne doručila podľa dohody odporúčanie príslušného praktického lekára na absolvovanie klimatickej liečby, rovnako tak urobila aj v roku 2011, teda podmienku predloženia dokladu splnila a dovolenku čerpať mohla. V roku 2011 takéto písomné odporúčanie praktického lekára zamestnávateľ akceptoval. V roku 2012 išlo o totožné odporúčanie praktického lekára vzhľadom k jej zdravotnému stavu diagnostikovanému Fakultnou nemocnicou L. Q. v Z., oddelenie pracovného lekárstva, čo však odporca už odmietol uznať. Navrhovateľka absolvovala pobyt pri mori, ktorý je v súlade s odporúčaním zdravotníckeho zariadenia posudzovaný ako klimatická liečba. Skutočnosť, že odporca dodatočne daný druh odporúčania neakceptoval, nemohlo mať preto za následok neospravedlnenú neprítomnosť navrhovateľky v práci a následné porušenie pracovnej disciplíny formou absencie.

Ust. § 112 ods. 1 Zákonníka práce umožňuje zamestnávateľovi odvolať pracovníka z dovolenky, preto sa javí, že tento má legitímny dôvod vedieť o mieste pobytu dovolenky zamestnanca, a teda predpokladať aj možné náklady pre jeho odvolanie na pracovisko. Postoj navrhovateľky neoznamiť miesto pobytu a rovnako nepredloženie správy Fakultnej nemocnice Z. o jej zdravotnom stave súd vyhodnotil ako účelový, ktorý mohol u odporcu vzbudiť neskôr pochybnosť o správnosti rozhodnutia o určení čerpania dovolenky navrhovateľkou mimo času hlavných prázdnin. Táto skutočnosť však nie je podstatná pre rozhodnutie vo veci samej. Neprítomnosť navrhovateľky v práci v dňoch 22. 05. 2012 a 23. 05. 2012 navrhovateľka ospravedlnila lekársym potvrdením, pretože podľa jej presvedčenia v týchto dňoch čerpala dovolenku a neprítomnosť v danom čase osobitne nepreukazovala. V ďalších dňoch bola neprítomná po dohode s odporcom o čerpaní dovolenky. Logicky odporcovi doklad o hospitalizácii nepredkladala. Z výpovede svedkov vyplynulo, že základom pre možnosť čerpania dovolenky v určených dňoch bolo jej prejednanie medzi pracovníkom a štatutárnym zástupcom, jej schválenie a následné vypísanie tlačiva o čerpaní dovolenky. Podpisom štatutárny zástupca na tlačive už iba deklaroval čerpanie dovolenky zamestnanca.

Súd nevyhovel návrhu odporcu na určenie skončenia pracovného pomeru medzi účastníkmi s odkazom na ust. § 79 Zákonníka práce aj pri konštatovaní neplatnej výpovede, pretože svoj návrh nezdôvodnil a neuviedol prečo od neho nemožno spravodlivo požadovať, aby zamestnanca naďalej zamestnával. Z výsledkov vykonaného dokazovania takýto záver nevyplýval.

K opakovanému doručovaniu písomnej výpovede navrhovateľke súd uviedol, že výpoveď doručovaná navrhovateľke s nesprávnym označením odporcu, ktorú sám odvolal, navrhovateľka tento postup akceptovala. Následne odporca doručil novú výpoveď navrhovateľke so správnym označením odporcu, totožným popisom skutku a upraveným dátumom ukončenia pracovného pomeru, ktorá bola predmetom tohto konania. Súd nezistil, aby medzi účastníkmi skončil pracovný pomer iným spôsobom, a preto vyhovel aj druhej časti návrhu navrhovateľky o trvaní pracovného pomeru.

O trovách konania účastníkov súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v súlade so zásadou úspechu navrhovateľky v konaní, preto jej priznal náhradu trov právneho zastúpenia celkom vo výške 428,42 Eur, ktoré špecifikoval a k zaplateniu ktorých zaviazal odporcu.

V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie odporca. Namietal nesprávne skutkové zistenia, vrátane nesprávneho právneho posúdenia. Poukázal na to, že súd nesprávne vyhodnotil dôkazy, v dôsledku čoho dospel k nesprávnym skutkovým záverom. Nesúhlasil so záverom súdu, že podľa jeho názoru dôvod výpovede bol daný a odporca ako zamestnávateľ dodržal právne predpisy. Nemôže byť na ťarchu zamestnávateľa, pokiaľ sa odbory nevyjadrili, resp. písomne to nepodali právne konformne. Ďalej namietal, že súd žiadnym spôsobom nezdôvodnil hmotnoprávny nedostatok platnosti výpovede, teda či došlo k závažnému porušeniu pracovnej disciplíny. Poukázal na to, že pracovný poriadok odporcu pripúšťa aj čerpanie dovolenky vo výnimočných prípadoch, najmä ak si to vyžaduje situáciu na strane zamestnanca, rôzne osobné a rodinné dôvody. Dovolenka sa učiteľom zásadne neposkytuje na čerpanie rekreácie, prípadnej inej dovolenky, ktorá nie je z vyššie uvedených dôvodov. V danom prípade navrhovateľka nemala žiaden dôvod na čerpanie dovolenky v čase, keď v škole prebiehali maturitné skúšky, ako aj prijímacie pohovory. Dovolenka učiteľov sa čerpá výlučne počas prázdnin. Súhlas s dovolenkou bol podmienený predložením lekárskeho posudku, resp. liečebného poukazu. Navrhovateľka takýto posudok nepredložila. Ďalej namietal, že súd sa náležite nevysporiadal so svedeckou výpoveďou Ing. Q., ktorá vypovedala v konaní pred súdom prvého stupňa dňa 11. 04. 2013 a následne písomne svoju výpoveď modifikovala. Podľa názoru odporcu bolo odňaté právo na vyjadrenie sa k zmene výpovede svedkyne a tým aj porušené právo na spravodlivý súdny proces. Odporca považoval návrh za nedôvodný, a preto navrhol zmeniť napadnutý rozsudok a návrh v celom rozsahu zamietnuť, alternatívne zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uplatnil si náhradu trov celého konania

Právny zástupca navrhovateľky v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že z obsahu odvolania odporcu vyplýva, že výpoveď nebola riadne prerokovaná s odborovou organizáciou a v podstate v tejto časti odporca potvrdil nezákonný postup pri výpovede z pracovného pomeru daný navrhovateľke. Podľa jeho názoru je bežné aj na iných školách čerpanie dovolenky aj počas školského roka. Vždy je to otázka dohody vedenia a učiteľa o spôsobe adekvátnej náhrady takéhoto výpadku učiteľa z vyučovacieho procesu. Zdôraznil, že aj samotný riaditeľ absolvoval dovolenku počas školského roka. Vo vzťahu k dôvodnosti a potrebe klimatického pobytu navrhovateľky, poukázal na to, že navrhovateľka trpí ochorením, pri ktorom je jeden zo spôsobov liečby indikovaný liečebný pobyt pri mori, čo vyplýva z jej správy o zdravotnom stave. Liečebné pobyty zdravotnými poisťovňami na Slovensku nie je uhrádzané, a preto navrhovateľka nemala ako získať akýkoľvek liečebný poukaz, ktorým by preukázala skutočnosti odporcovi, ktoré predloženie takéhoto preukazu požadoval. Zdôraznil, že odporca mal vedomosť o práceneschopnosti navrhovateľky, ako aj o následnom nástupe na dovolenku. Navrhol potvrdiť napadnutý rozsudok. Uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania, ktoré špecifikoval.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, bez nariadenia pojednávania s nariadením termínu verejného vyhlásenia rozhodnutia v súlade s ust. § 156 ods. 3 v spojení s ust. § 214 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ktorý termín bol oznámený na úradnej tabuli súdu, ako aj internetovej stránke a dospel k záveru, že odvolanie odporcu nie je dôvodné.

Úlohou odvolacieho súdu v odvolaní namietanom nesprávne právne posúdenie bolo zistiť, či súd prvého stupňa na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy.

Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Oboznámením sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, odôvodnením napadnutého rozhodnutia odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, ako aj správne právne vec posúdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením uvedeným súdom prvého stupňa.

K odvolaniu odporcu uvádza, že súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam. Dôkazy vyhodnotil jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov vyplývajúcou z ust. § 132 Občianskeho súdneho poriadku. Nie je porušením práva na súdnu ochranu, ani práva na spravodlivý súdny proces zaručeného Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorým je Slovenská republika viazaná (čl. 6 ods. 1 Dohovoru), iné hodnotenie dôkazov ako podľa názoru účastníka, ktorý dôkaz navrhol vykonať. Ani táto namietaná skutočnosť nebola opodstatnená. K výpovedi svedkyne Ing. U. Q., predsedníčky odborovej organizácie odporcu, odvolací súd poukazuje na to, že touto svedeckou výpoveďou bolo len preukázané a potvrdené, že písomný súhlas k daniu výpovede pre závažné porušenie pracovnej disciplíny navrhovateľkou nebol daný. Na zasadnutí vedenia školy s odborovým zväzom dňa 31. 05. 2012 bola riešená len neprítomnosť navrhovateľky v práci, pričom sama svedkyňa potvrdila, že mala vedomosť o tom, že navrhovateľka mala predbežný súhlas s čerpaním dovolenky za splnenia určitých podmienok s tým, že sa bližšie s touto situáciou nezaoberala. Sama potvrdila, že na tomto stretnutí sa o výpovedi nerokovalo, čo vyplýva zo zápisnice o prerokovaní zo dňa 04. 06. 2013 (č. I. 131 spisu). Svedkyňa v písomnom podaní len opätovne zdôraznila, že výbor základnej organizácie odborového zväzu odporcu písomnú žiadosť o vyjadrenie súhlasu s výpoveďou nemal a o tejto veci ani viac nerokovalo. Navyše sa mal aj sám riaditeľ školy vyjadriť, že si je vedomý, žeby súhlas s výpoveďou ani nedali. Podľa názoru odvolacieho súdu písomné stanovisko svedkyne Ing. U. Q. nebolo zmenou obsahu jej výpovede, ale len zdôraznenie niektorých skutočností z dôvodu, na ktoré poukázala, že pod vplyvom stresu neuviedla niektoré skutočnosti, ktoré chcela ozrejmiť. Z uvedeného vyplýva, že nemožno dospieť k záveru, žeby svedkyňa Ing. Q. zmenila ústnu výpoveď následným písomným stanoviskom a žeby takáto zmena mala za následok zmenu právneho posúdenia namietanej neplatnosti výpovede.

Ani namietané nepreukázanie hmotnoprávných podmienok dania výpovede pre závažné porušenie pracovnej disciplíny nebolo opodstatnené. Súd prvého stupňa poukázal na to, že čerpanie dovolenky nemožno považovať za závažné porušenie pracovnej disciplíny, pokiaľ povolenie čerpania dovolenky počas školského roka bolo povolené spôsobom dohodnutým u odporcu a spôsobom, ktorý bol zachovávaný nielen navrhovateľkou, ale aj inými zamestnancami odporcu, o čom napríklad vypovedala svedkyňa W. vo svojej výpovedi v konaní pred súdom prvého stupňa (č. I. 55 spisu). Na čerpanie dovolenky, t. j. podľa pracovného poriadku platného v roku 2012 bol potrebný súhlas riaditeľa školy. Iné vážne dôvody na čerpanie dovolenky mimo prázdnin posudzoval vždy riaditeľ školy. Aj túto skutočnosť súd prvého stupňa správne vyhodnotil, a preto namietané nesprávne skutkové zistenia, vrátane nesprávneho právneho posúdenia nebolo opodstatnené.

Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny v súlade s ust. § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 224 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a zásadou úspechu navrhovateľky v odvolacom konaní (§ 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku), ktorej bola priznaná náhrada trov odvolacieho konania pozostávajúca z trov právneho zastúpenia za jeden úkon právnej služby, a to vyjadrenie k odvolaniu vo výške 60,07 Eur (§ 11 ods. 1 písm. a) v spojení s ust. § 14 ods. 1 písm. c) vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, ďalej len citovanej vyhlášky). Súčasťou

priznanej náhrady je náhrada režijného paušálu vo výške 7,81 Eur (§ 16 ods. 3 citovanej vyhlášky), ako aj daň z pridanej hodnoty vo výške 20 % zo sumy 67,88 Eur, t. j. vo výške 13,58 Eur (§ 18 ods. 3 citovanej vyhlášky, lebo právny zástupca navrhovateľky preukázal, že je platiteľom dane z pridanej hodnoty osvedčením o registrácii vydaným Daňovým úradom Poprad dňa 20. 07. 2011, identifikačné číslo pre daň SK 2022635868 od 20. 07. 2011 (č. I. 174 spisu, § 18 ods. 3 citovanej vyhlášky). Celkom z titulu náhrady trov právneho zastúpenia bola priznaná náhrada vo výške 81,46 Eur, k zaplateniu ktorej odvolací súd zaviazal odporcu, ktorý v odvolacom konaní úspešný nebol. Povinnosť odporcu nahradiť navrhovateľke trovy právneho zastúpenia vyplýva z ust. § 149 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozsudku odvolanie nie je prípustné.